

Motion till riksdagen 2009/10:Kr230

av **Christian Holm (m)**

Omprövning av reglerna för utgrävningskostnader

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändrade regler för utgrävningskostnader.

Motivering

Kulturminneslagen (1988:950) ska skydda och vårda Sveriges kulturmiljö och ansvaret ska enligt lagen delas av alla. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen har enligt lagen rätt att vidta de åtgärder som behövs för att skydda och vårda en fast fornlämning.

Fornminnen har en stor betydelse för vår förståelse och kunskap om vår egen historia och kultur. Få skulle bestrida detta. Det finns ingen tvekan om att vi ska skydda och vårda våra fornlämningar. Kostnader för undersökningar och utgrävningar bör dock inte belasta de företagare som avser att bygga eller bedriva verksamhet på sin egen mark.

Idag bör den som avser att uppföra en byggnad eller en anläggning eller genomföra ett annat arbetsföretag i god tid ta reda på om någon fast fornlämning kan beröras av företaget och i så fall snarast samråda med länsstyrelsen. Om det krävs en särskild utredning för att ta reda på om en fornlämning berörs av arbetet kan företagaren komma att få stå för kostnaden. Företagare som avser att uppföra en byggnad eller annan anläggning där det sedan tidigare finns en känd fornlämning kan tvingas betala kostnaden för själva undersökningen och en eventuell flytt av fornlämningen. Även i de fall där företagaren fått bidrag från länsstyrelsen för att undersöka fornlämningen och där den arkeologiska undersökningen blir mer omfattande än beräknat riskerar företagaren att få stå för merkostnaderna.

De flesta företagare som bedriver verksamhet på sin egen mark hyser stor respekt och förståelse för fornminnens betydelse för vårt svenska kulturarv

Fel! Okänt namn på

och ställer gärna sin mark till förfogande för en arkeologisk undersökning. Under denna tid kan dock markägaren inte disponera sin mark vilket i sig är kostsamt. Att markägaren sedan kan komma att behöva bekosta utgrävningen är emellertid inte rimligt. Den sammanlagda kostnaden för att ställa sin mark till förfogande samt att bekosta en arkeologisk utgrävning kan bli mycket hög för exempelvis en småskalig lantbrukare.

Detta utgör ofta ett hinder för näringslivet och landsbygdsutvecklingen. I exempelvis Värmland finns ett stort antal företagare som bedriver verksamhet på sin egen mark och i vissa delar av länet finns ett stort antal kända fornlämningar. Det innebär att värmländska markägare vid byggnation på den egna marken, som i vissa fall går ut på att utöka markägarens verksamhet, riskerar att utsättas för oförutsedda och avsevärda kostnader.

Dessa regler medför således inte bara stora oförutsedda kostnader för de företagare som träffar på fornminnen på sin mark. Reglerna öppnar också för att det tummas på regelverken och försvårar upprätthållandet av ett livskraftigt näringsliv. Regeringen bör därför omgående se över reglerna för utgrävningsskostnader.

Stockholm den 30 september 2009

Christian Holm (m)